

Skarga wniesiona w dniu 12 lutego 2008 r. — Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Republice Portugalskiej**(Sprawa C-52/08)**

(2008/C 107/22)

*Język postępowania: portugalski***Strony**

Strona skarżąca: Komisja Wspólnot Europejskich (Przedstawiciele: H. Støvlbæk y P. Andrade, pełnomocnicy)

Strona pozwana: Republika Portugalska

Żądania strony skarżącej

- stwierdzenie, że nie dostosowując swego prawa krajowego, w zakresie dostępu do zawodu notariusza, do dyrektywy 2005/36/WE⁽¹⁾, która uchyliła i zastąpiła dyrektywę 89/48/EWG⁽²⁾, Republika Portugalska uchybiła zobowiązaniom, jakie na niej ciążyą na mocy tej dyrektywy.
- obciążenie Republiki Portugalskiej kosztami postępowania.

Zarzuty i główne argumenty

Komisja stoi na stanowisku, że państwo portugalskie uchybiło zobowiązaniom, jakie na nim ciążyą na mocy art. 13 dyrektywy 2005/36/WE w ten sposób, że nie zezwala notariuszom z innych państw członkowskich na wykonywanie zawodu w Portugalii, mimo że posiadają prawo do jego wykonywania w państwie członkowskim, w którym jest to zawód regulowany lub mimo że wykonują go na określonych warunkach w państwie członkowskim, w którym nie jest to zawód regulowany.

W każdym razie, wymagając od kandydatów na notariuszy posiadania dyplomu ukończenia studiów prawniczych wydanego przez uniwersytet portugalski lub kwalifikacji akademickich uważanych za równoważne zgodnie z prawem portugalskim, państwo portugalskie uchybiło zobowiązaniom, jakie na nim ciążyą na mocy art. 13 i 14 tej dyrektywy.

Z drugiej strony, wymagając od kandydatów na notariuszy, by przed odbyciem stażu adaptacyjnego zdali określone egzaminy publiczne w celu potwierdzenia znajomości ich ogólnej znajomości prawa, państwo portugalskie uchybiło zobowiązaniom, jakie na nim ciążyą na mocy art. 14 ust. 3 i art. 3 lit. h) tej dyrektywy.

Komisja uważa zatem, że państwo portugalskie nie dostosowało swego prawa krajowego do dyrektywy w zakresie dostępu do zawodu notariusza.

⁽¹⁾ Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz.U. L 255, str. 22).

⁽²⁾ Dz.U. L 19, str. 16.

Skarga wniesiona w dniu 12 lutego 2008 r. — Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Republice Austrii**(Sprawa C-53/08)**

(2008/C 107/23)

*Język postępowania: niemiecki***Strony**

Strona skarżąca: Komisja Wspólnot Europejskich (Przedstawiciele: G. Braun i H. Støvlbæk, pełnomocnicy)

Strona pozwana: Republika Austrii

Żądania strony skarżącej

- stwierdzenie, że ustanawiając w § 6 (1) Notariatsordnung [ustawie o notariacie] wymóg posiadania obywatelstwa austriackiego jako warunek dostępu do zawodu notariusza Republika Austrii naruszyła art. 43 WE i art. 45 WE;
- stwierdzenie, że nietransponując dyrektywy 89/48/WE (względnie dyrektywy 2005/36/WE) w odniesieniu do zawodu notariusza Republika Austrii naruszyła art. 43 WE i art. 45 WE;
- obciążenie Republiki Austrii kosztami postępowania.

Zarzuty i główne argumenty

Artykuł 43 WE zakazuje wszelkiego rodzaju dyskryminacji ze względu na przynależność państwową, która wynika z przepisów prawa jako ograniczenie swobody przedsiębiorczości. Zgodnie z art. 45 ust. 1 WE postanowienia rozdziału dotyczącego prawa przedsiębiorczości nie mają zastosowania do działalności, która w jednym z państw członkowskich jest związana, choćby przejściowo, z wykonywaniem władzy publicznej.

Zgodnie z Notariatsordnung w Austrii jedynie obywatele austriaccy mogą zostać powołani jako notariusze. W związku z tym przedmiotowy przepis jest dyskryminujący ze względu na przynależność państwową i narusza swobodę przedsiębiorczości obywateli innych państw członkowskich uniemożliwiając im wykonywanie zawodu notariusza.

Zdaniem Komisji czynności notariusza nie są objęte zakresem wyjątku przewidzianego w art. 45 WE, a w związku z tym swoboda przedsiębiorczości znajduje zastosowanie do zawodu notariusza.

W celu udzielenia odpowiedzi na pytanie co oznacza „władza publiczna” w rozumieniu art. 45 WE z jednej strony należy odwołać się do sposobu rozumienia tego pojęcia w prawie krajowym. Czynności, które w jednym z państw członkowskich nie są traktowane jako związane z wykonywaniem władzy publicznej nie mogą być brane pod uwagę na potrzeby wyjątku, nawet wtedy, gdyby te same czynności były traktowane w innych państwach członkowskich jako związane z wykonywaniem władzy publicznej. Z drugiej strony dla wykładni pojęcia w rozumieniu art. 45 WE należy określić znaczenie i zakres pojęcia władzy publicznej w prawie wspólnotowym, przy czym jego znaczenie wymaga autonomicznej i jednolitej wykładni Trybunału Sprawiedliwości. Okoliczność, że austriacki ustawodawca i austriackie sądy co do zasady postrzegają czynności notariusza jako udział w wykonywaniu władzy publicznej nie oznacza, że z tego tylko powodu czynności te mogą zgodnie z bardziej surową oceną w świetle prawa wspólnotowego zostać wyłączone z zakresu swobody przedsiębiorczości. Jako wyjątek od podstawowej swobody art. 45 ust. 1 WE należy bowiem interpretować wąsko.

Na obecnym stanie integracji znalezienie merytorycznego uzasadnienia dla wymogu obywatelstwa w związku z czynnościami notariuszy wiąże się ze znacznymi trudnościami. Żadna z tych czynności, nawet gdyby miała mieć charakter władczy, nie wymaga istnienia specjalnej więzi z państwem, która jest typowa dla obywatelstwa. Czynności te są równie mało związane z ryzykiem spowodowania konfliktów z mieszkańcami terytorium państwowego w drodze wykonywania uprawnień władczych i stosowania państwowych środków władczych.

Czynności przywołane przez Republikę Austrii w uzasadnieniu wymogu obywatelstwa — sporządzanie dokumentów w związku z dokonywaniem czynności prawnych i zawieraniem umów, sporządzanie klauzuli wykonalności, doradztwo prawne oraz działanie w charakterze „Gerichtskommissar” (notariusza wyznaczonego przez sąd w celu wykonania pewnych aktów proceduralnych) — nie są wystarczające dla uzasadnienia zastosowania art. 45 WE. O ile stanowią one w ogóle udział w wykonywaniu władzy publicznej, to następuje to jedynie w pośredni sposób. Wykonywania władzy publicznej nie należy ponadto mylić z czynnościami w interesie publicznym. Użyteczność publiczna nie należy koniecznie do domeny władzy publicznej; czynności, które służą dobru ogólnemu a nie interesowi jednostek nie są realizowane koniecznie w drodze delegowania władztwa publicznego. O ile zatem rzeczywiście wykonywanie władzy publicznej może zostać zastrzeżone na rzecz własnych obywateli, to wykonywanie pewnej określonej czynności w interesie ogólnym, jak na przykład prewencyjnej opieki prawnej, może zostać zagwarantowane również w ten sposób, że dostęp do zawodu oraz obowiązki zawodowe zostałyby poddane szczególnym uregulowaniom i szczególnej kontroli.

Komisja jest zatem zdania, że żadna z tych czynności, traktowanych osobno ani łącznie, które są powierzone notariuszom w Austrii nie stanowi bezpośredniego i specyficznego udziału w wykonywaniu władzy publicznej w rozumieniu orzecznictwa.

Skarga wniesiona w dniu 12 lutego 2008 r. — Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Republice Federalnej Niemiec

(Sprawa C-54/08)

(2008/C 107/24)

Język postępowania: niemiecki

Strony

Strona skarżąca: Komisja Wspólnot Europejskich (Przedstawiciele: G. Braun i H. Støvlbæk, pełnomocnicy)

Strona pozwana: Republika Federalna Niemiec

Żądania strony skarżącej

- stwierdzenie, że ustanawiając w § 5 Bundesnotarordnung [federalnej ustawie o notariacie] wymóg posiadania obywatelstwa niemieckiego jako warunek dostępu do zawodu notariusza Republika Federalna Niemiec naruszyła art. 43 WE i art. 45 WE;
- stwierdzenie, że nietransponując dyrektywy 89/48/WE (względnie dyrektywy 2005/36/WE) w odniesieniu do zawodu notariusza Republika Federalna Niemiec naruszyła art. 43 WE i art. 45 WE;
- obciążenie Republiki Federalnej Niemiec kosztami postępowania.

Zarzuty i główne argumenty

Artykuł 43 WE zakazuje wszelkiego rodzaju dyskryminacji ze względu na przynależność państwową, która wynika z przepisów prawa jako ograniczenie swobody przedsiębiorczości. Zgodnie z art. 45 ust. 1 WE postanowienia rozdziału dotyczącego prawa przedsiębiorczości nie mają zastosowania do działalności, która w jednym z państw członkowskich jest związana, choćby przejściowo, z wykonywaniem władzy publicznej.

Zgodnie z Bundesnotarordnung w Niemczech jedynie obywatele niemieccy mogą zostać powołani jako notariusze. W związku z tym przedmiotowy przepis jest dyskryminujący ze względu na przynależność państwową i narusza swobodę przedsiębiorczości obywateli innych państw członkowskich uniemożliwiając im wykonywanie zawodu notariusza.

Zdaniem Komisji czynności notariusza nie są objęte zakresem wyjątku przewidzianego w art. 45 WE, a w związku z tym swoboda przedsiębiorczości znajduje zastosowanie do zawodu notariusza.